

Časopis „NAPREJ“ izhaja dvakrat mesečno in sicer 4. in 18.

Uredništvo, administracija in ekspedicija: Idrija št. 75.

Vse denarne pošiljkatve na naslov:

Upravništvo „Naprej“.

Vse dopise in spise na uredništvo.

NAPREJ!

Lastnik lista:

„Idrijska okrajna organizacija.“

Naročnina za celo leto: v Idriji (brez donajanja na dom): K 1-92, (z donajanjem na dom): K 2-40, po pošti K 2-50; v Nemčijo 3 krone.

Posamezne številke 8 vin.

Volilci sodnih okrajev Idrija - Logatec - Cerknica - Vrhnika!

14. maja pojdete na volišče! Ako hočete sebi in svojcem prav, zapišite na glasovalni listek **ime, opravilo in stanovališče** socialno-demokratskega kandidata.

Vsakdo izmed vas naj torej napiše:

Josip Kopač,
strokovni tajnik v Trstu.

Nihče naj se ne pusti oslepariti od naših nasprotnikov! Razume se — vsled kakovosti sovražnikov svobode in napredka — samoobsebi, da bodo ti napeli vse moči, samo da bi prodrli s svojim kandidatom.

Duhovniki bodo pustili vse drugo v nemar, hodili bodo od hiše do hiše, od volilca do volilca, od volilčeve soproge ali hčere do volilčeve matere ali sestre — klicali bodo v pomoč boga in hudiča, pekel in nebesa. Ponavljali se bodo vsi oni gnjusni prizori, ki so pri vsakih volitvah, katerih se udeležili klerikalna stranka!

Volilci! Volitve so tajne! Nihče nima pravice zapisati vam kandidata, katerega vi nočete voliti! Nikogar ne briga nič to, kar vi volite. Volitve so tajne! Vi zapišite na listek le:

Josip Kopač,
strokovni tajnik v Trstu

in nič drugega! Noben ne sme in ne bo vedel, kaj volite — razen, če mu bodete vi sami povedali!

Josip Kopač,
strokovni tajnik v Trstu

bodi zapisano na glasovalnem listku sleharnega zavednega moža.

Volilci! Storite svojo dolžnost. Prodrete mora kandidat edine ljudske stranke, kandidat socialno-demokratske stranke!

Josip Kopač,
strokovni tajnik v Trstu

je oni mož, ki ga je zavedno volilstvo postavilo, in za tega moža oddane naj bodo vse glasovnice.

14. maja vsi na plan! Noben naj doma ne ostane. Noben izgovor naj ne velja in ne drži! Vsakdo izmed vas, volilci sodnih okrajev **Idrija, Logatec, Cerknica in Vrhnika**, naj 14. maja gre na volišče z glasovnico, na kateri bodi zapisano:

Josip Kopač,
strokovni tajnik v Trstu.

In zmaga bo vaša, zavedni volilci!
In zmagali bodo napredek, svoboda in bratstvo! Volilni odbor.

V nedeljo, dne 12. maja

vsi na

TABOR LJUDSTVA

ki bode

na trgu pred starim gledališčem

v Idriji.

**Dnevni red: Bližajoče se
državnozbornske volitve.**

Govornik kandidat

☛ Josip Kopač ☚

Začetek tabora ob 9. uri zjutraj.

NB. V slučaju neugodnega vremena se bode vršil javni shod v pivovarni pri Črnem orlu ob isti uri.

Volilni odbor.

Volilci Idrije in okolice!

Malo dni še manjka do 14. maja! Odločiti se nam bo za enega izmed kandidatov, ki se nam ponujajo!

Kaj bomo zapisali na našo glasovnico?

Delavci, obrtniki, kmetje! Ali bomo volili kandidata klerikalcev? Ali bomo morda volili onega, ki ga priporočajo naši najhujši kulturni nasprotniki? Ne — to ni mogoče! Ali bomo volili kandidata, ki se ponuja kot „neodvisen kmet“? **Tudi ne!** Zakaj ga ne moremo voliti — o tem pač ni potreba razpravljati.

Koga naj volimo?

Komu naj izrečemo svoje zaupanje?

Koga moramo voliti?!

Nikogar drugega kot kandidata socialno-demokratske stranke

Josipa Kopača,
strokovnega tajnika v Trstu.

Volilci Idrije in okolice! Zapišite vsakdo izmed vas na glasovalni listek:

Josip Kopač,
strokovni tajnik v Trstu.

Volitev je tajna! V boj in na delo za zmago in popolni uspeh.

Volilni odbor.

Volilno gibanje.

Čim bližje prihajamo 14. maju — čim bolj se bliža dan volitve, dan odločitve, tem hujša postaja agitacija. Klerikalci agitirajo besno! Vsi kapelani, vsi župniki, vsi mežnarji, vsi podrepniki in hlapi rimskega klerikalizma agitirajo, tako da se njihova agitacija vsem poštenim ljudem že gnjusi. Klerikalci so upregli vse svoje količkaj porabne ljudi, da delujejo proti socialni demokraciji in proti našemu kandidatu. Od dr. Šušteršiča in dvornega svetnika Šukljeja — doli do horjulskega Stanonika in Vencajzovega koncipienta dra. Pegana — vse je na nogah! Agitacija je silna, besna — — vendar pričakujemo, da je zaman. Zavedno, napredno ljudstvo prevladuje in mora tudi prevladati v našem volilnem okraju! Propadel bo klerikalni kandidat, propadel bo kljub najhujši agitaciji, kajti da bi klerikalec zastopal v zakonodajnem zboru na Dunaju naše kraje — no, nato tudi klerikalci sami resno ne mislijo. Idrijsko-logaško-cerkniško-vrhniški okraj bode poslal v državni zbor socialnega demokrata sodruga **Josipa Kopača** in nikogar drugega!

Danes priobčujemo sledeče dopise o shodih v našem okraju:

Iz Žirov. Liberalci se ujedajo po «Slovenskem Narodu», kako smo Žirovci vneti za neodvisnega kmeta Grudna. Idrijski gospodiči pisarijo po nepotrebnem cele poldneve za ubogi «Slovenski Narod». Kaj bodete slepomišili?! Z olepševanjem ne bodete ničesar dosegli! Žirovci se ne bodemo vjeli na Grudna — znamo razlikovati stranko in stranko. «Slovenec» sicer tarna v svoji 89. št. v dopisu z Dobračevega, da je na Žirovskem velika zmešnjava — ker so celo veljavni posestniki socialni demokratje! Za delavce se razume, da ti, če so zavedni, morajo biti socialni demokratje — ali posestniki, to je nekaj drugega! No, bodite potolaženi, vi liberalci, pa tudi, vi klerikalci! Socializem gre zmagonosno povsod! Tudi kmet bo slejaliprej socialni demokrat. Socialni demokratje so edina odkritosrčna stranka — kandidata te stranke bomo volili! Žirovski župan se piše Anton Kopač — Žirovci bomo volili pa: sodruga Josipa **Kopača iz Trsta**, pa če je komu všeč ali ne!

Iz Dolov pri Idriji. 21. m. m. dopoldne se je vršil pri nas na Gori v gostilni pri Silabirtu izredno lepo obiskani socialno-demokratični volilni shod, kojega so se udeležili volilci z Dolov, Jeličnega vrha, Črne in Zavrata. Zborovanje je vodil odbornik soc. društva «Naprej» iz Idrije, sodrug Tomaž Filipič, poročal pa je sodrug Anton Kristan iz Idrije. Temeljita izvajanja sodruga A. Kristana so žela viharno odobravanje. Razložil je program socialne demokracije, pojasnil pomen sedanjega volilnega boja in priporočil kandidaturo sodruga Josipa Kopača. — K besedi se je priglasil tudi domači župnik g. Lovro Lah, ki je priznaval socialni demokraciji velike in lepe uspehe v boju za izboljšanje delavskega položaja — «le za kmeta socialna demokracija ni nič storila». Sodruga A. Kristan je g. Lovreta tako zavrnil, da je ušel kar s shoda. Ljudstvo pa je klicalo slava socialni demokraciji ter se izreklo za njenega kandidata Josipa Kopača.

S Črnega vrha nad Idrijo. 21. m. m. so priredili pri nas liberalci svoj volilni shod. «Neodvisni kmet» Gruden se je prišel predstaviti. Njegov kandidatni govor je trajal dve minuti. Dejal je: «Prišel sem se predstaviti kot kandidat. Obljubljal Vam ne bom nič drugega kot: v moji hiši bodo vsakemu vrata odprta. (Op. ured. — Gosp. Gruden ima v hiši gostilno.) Kdor me bo iskal, me bo našel. Obljubim le, da bom delal na to, da bo les, ki je zdaj drag, bolj poceni, kar bo koristilo črnovrškim «pintarjem». Tudi železnico bom skušal spraviti v bližino Črnega vrha.» To je ves govor «neodvisnega kmeta», to je njegov program! --- Za kandidaturo g. Grudna so govorili več: neki Zagoda, obč. tajnik Novak iz Idrije in Kajetan Premrou Ritter von Premerstein, veleposestnik iz Ljubevča, proti pa klerikalni puščavnik Stanovnik, šustar iz Horjula, ter domači kapelan Pravhar. Za socialne demokrate se je prijavil sodrug Ivan Stravs iz Idrije k besedi. Popreje nemirno zborovanje se je pomirilo in napeto so poslušali zborovalci sodr. Iv. Stravs, ki je bičal klerikalno in liberalno stranko. Sodr. Iv. Stravs je pokazal na dosedanje delovanje obeh strank, ki sta le škodovali kmetu in delavcu, koristili nič! Orisal je dr. Šušteršiča ter njegov «antimilitarizem», kateri kaže s tem, da glasuje vedno za morilno orožje. Razjasnil je carinski tarif in njegove posledice za revnega slovenskega kmeta. S temeljitimi dokazi je pobil trditev kaplana Pravharja, da je S. L. S. pridobila splošno in enako volilno pravico in z markantnimi besedami je pokazal na sleparstvo meščanskih strank, ki revne ljudi le pred volitvami poznajo. Dalje je razkril hinavščino klerikalcev, ki vedno vlačijo vero v politične boje, označil precizno stališče socialne demokracije napram revnemu slov. kmetu, ki je često še večji proletarec kot industrijalni delavec. Sklenil je ob viharnem odobravanju: «Za Črnovršče ne kaže glasovati ne za Grudna in ne za Gostinčarja, marveč edino za **Josipa Kopača**» — Predsednik Tavzes ni dal nobene kandidature na glasovanje in je po govoru sodr. Iv. Stravs zaključil shod, ki je za socialno-demokratičnega kandidata največ glasov pridobil!

Iz Žirov. Nedelja, dne 14. aprila, je bila prav žalosten dan za liberalce! Odgovor za neumno pisanje «Slov. Naroda» z 13. aprila so dobili liberalci 14. aprila. Na ta dan so sklicali liberalci v Žiri dva shoda, enega dopoldne ob 11. uri k «Petronu», drugega ob treh h «Katri». Prvega je otvoril notar Pegan iz Idrije; bilo je na njem okrog 50 volilcev; kapelan Perko je pripeljal kakih 50 šolskih otrok in deklet poleg par hribovskih kmetov. Notar Pegan je hvalil Grudna na vse pretege. Ljudje pa so vpili: kje pa je Gruden. Pegan je ob splošnem šundru zaključil s svojim govorom cel liberalni shod; glasovati o Grudnu sploh ni dal. — Ko je Pegan končal, je pa kapelan Perko otvoril nov volilni shod, na katerem je začel udrihati po nasprotnikih in hvaliti Gostinčarja, ki bo dosegel za Žirovce železnico iz Polhovega gradca v Žiri. Za kapelanom se oglasi sodrug Josip Kogej iz Idrije, da naj se voli sodr. J. Kopača v državni zbor, kar bo za delavca in kmeta še najboljše! Dalje je govoril še sodr. Ivan Stravs iz Idrije, ki se je neusmiljeno norčeval iz kapelana in njegove železnice iz Polhovega gradca. Kapelan odgovarja, da ima S. L. S. v svoji sredi prijatelje ministrov, ki bodo naredili to železnico. Sodr. Stravs ga pobija. Kaže, da se kmetom in delavcem ni združiti z graščaki, ki stoje na čelu Stranke Ljudskih sleparjev. Z živio-klici na kandidata J. Kopača se je zaključil po kapelanu ad hoc tvorjen shod. Popoldne ob treh pa je ljubljanski župan Hribar pri Katri otvoril železniški shod! Hribar bo dal Žirovcem železnico iz Godoviča. Srečni Žirovci! Notar Pegan je predsedoval, Hribar pa govoril po stari navadi; poln koš obljub! Mastni medklici pa so ga prepričali, da ljudje že ne verjamejo več praznim frazam! Po Hribarjevem govoru je še gosp. Drag. Hribar povedal, da je — neodvisen kmet, da bo v Ljubljani prodal tiskarno ter kupil kmetijo — ker kmetje morajo voliti kmeta za poslanca! Kmetje so se mu smejali, češ: ob volitvah je vse za kmeta — po volitvah ga pa nobeden ne pozna. Nato je notar Pegan kar zaključil shod, ne da bi še komu dal besedo! —

Zato je sodr. Ivan Stravs iz Idrije takoj otvoril nov volilni shod, na katerem je ostro bičal te vedne obljube ob volilnem času. Shod radi železnice — ali bil je le shod radi volitev. Žirovci pa bodo volili sodruga Josipa Kopača, ker vedo, da je delavska politika za kmeta, ker imata naš mali in srednji kmet enake interese z delavcem! Viharno so odobraval Žirovci govorniku. Živel, J. Kopač, doneli so klici! Dva shoda sta bila sklicani, vršili so se pa štirje! Znamenito! Notar je ponujal kmetom — neodvisnega kmeta; župan Hribar iz Ljubljane in tovarnar Dragotin Hribar sta mu sekundirala. Žirovci pa so se izjavili za sodruga J. Kopača. — Revšetu iz Idrije, ki piše neumnosti v «Slov. Narodu» — bo de 14. maj mogoče le pomagal le k pameti! Upatisaj je!

Iz Hotederšice. Prvi socialnodemokratski shod v naši vasi! 14. m. m. se je zbralo ob 11. uri v kmečki hiši posestnika Nagodeta prav lepo število volilcev iz Hotederšice, Novega sveta in Ravnika. Govoril je sodrug Anton Kristan iz Idrije o bodočih državnozbornih volitvah. Orisal je v krepkih potezah klerikalno stranko, pokazal na delo te stranke in na obljube, katerih je sedaj ob volitvah vsa polna! Orisal je tudi kandidaturu «neodvisnega kmeta» Grudna ter obrazložil program socialno - demokratične stranke, na katerem kandidira sodrug Josip Kopač. Zbrani volilci so burno pritrjevali govorniku. — Isti dan je lazil tudi Gostinčar po Hotederšici. Na ¼ 11. uro je imel sklican shod v — farovski veži! Govoril je o zajcu, da bo on skrbel, oziroma njegova S. L. S., da bo smel vsakdo streljati zajca, o prečastitih gospodih duhovnih, o sveti edinovzeličavni veri nasih očakov i. t. d. Ko mu je hotel sodrug Anton Kristan odgovarjati, napravili so nabujskani farški podrepniki velik šunder. Prišlo bi kmalu do pretepa — sodrug A. Kristan je pa to zabranil, pozvavši ljudi na socialno-demokratični shod v Nagodetovo hišo. — Zanimivo pa je, da je imel kandidat «Slovenske Ljudske Stranke» shod v farovski veži, socialni demokrat pa v kmečki hiši.

Iz Spodnje Idrije. 28. aprila ob 1/4 11. uri dopoldne jo je primahal kandidat Jožef Gostinčar v spremstvu Janeza Kavčiča iz Ledin, kjer je imel ob 7. uri mal, brezpomemben shodič. Ledine so vasica, dve uri oddaljena od Idrije. Ubogi Gostinčar jo je 28. aprila ob 4. uri zjutraj že mahal peš po strmi poti proti Ledinam; smilil se nam je revež. Brezsrdneži so klerikalci, da z možem tako grdo ravnajo! Po shodu jo je pa mahal zopet nazaj. Snežilo pa je nepretrgoma. Vsakdo razume lahko, da je mož, ki bi rad v državnem zboru zastopal naše kraje, krvavo poizkusil vse težkoče agitacijskega potovanja. Utrujen je prišel v Spodnjo Idrijo, v gostilno g. Štefana Lapajneteta. Sedel je na klop za mizo ter žalosten premišljeval svojo usodo. Ali — spodnjeidrijski rudarji so brez srca! Vsedli so se okrog Gostinčarja in ga začeli vleči tako neusmiljeno — en čas jim je odgovarjal, ko pa je videl, da ga le preveč obdelujejo, je obmolnil in čakal, kaj bo s shodom. Velikanske sobe Lapajnetove gostilne so se polnile, prišel je z nekoliko idrijskimi sodrugi tudi sodr. A. Kristan . . . Ah, težko je postalo Gostinčarju pri srcu. Njegov spremljevalec Janez Kavčič je godrnjal . . . „če ne bo za nas dosti prostora, boste morali socialni demokratje ven . . .“ Naši so se smejali. 11. ura pa se je približevala. Ljudje so začeli prihajati od maše — kar se vzdigne Kavčič ter pocuka Gostinčarja za rokav: „Ala, Jože, bo zunaj shod, pojediva ven.“ Vzdigneta se ter jo mahmeta ven. Naši za njima. Zunaj — snežilo je neprestano — je stopil Kavčič na prazen sodček piva, otvoril v imenu „katoliškega pol. društva“ javni društveni shod ter povedal, da bo govoril „kandidat Jože Gostinčar“, nasprotniki pa bodo dobili le 10 minut besedo! Burja ogorčenja je nastala, ki je pojenjala šele, ko je rekel sodr. Ant. Kristan: le počakajmo, naj govori Gostinčar, da boste videli, kaj bo povedal. In res, kandidat S. L. S. stopi na sodček piva in začne . . . Govoril je — povzdgal svoj glas. Tupatam se je zarekel in tupa tam je vzbudil salvo smehu. Hvalil

je socialno-demokracijo kot delavno stranko i. t. d. Ko je končal, ni nihče zaploskal, ga nihče pohvalil, nihče niti zaklical „živio, Gostinčar“. Povzel pa je besedo, burno pozdravljen, sodr. Anton Kristan. Konstatiral je, da je J. Gostinčar govoril kot kakšen socialni demokrat. In v prepričevalnih besedah je dokazal vse sleparsko postopanje S. L. S., ki sedaj vse mogoče obeta — povejo naj raje ti „obetavci“, kaj so klerikalci storili za delavsko in kmetijsko ljudstvo. Viharno so poslušalci, kojih je bilo na 400, odobrvali govor sodr. A. Kristana. Kavčič pa je kar zavpil: „Jaz sem lačen, se mi mudi domov, odvezamem g. A. Kristanu besedo ter zaključim shod.“ Zborovalci so se glasno zasmeli. Sodr. Anton Kristan pa je povzel besedo ter dejal: „Boje se resnice, odvezli so mi besedo, da pa bom dokončal, povabim vas vse v notranje gostilniške prostore, kjer se otvori nov volilni shod. In vsi zborovalci kot en mož odidejo v gostilno, — Gostinčar pa jo je pomaknil v farovž, iskat tolažbe — v gostilni pa otvori sodrug Tomaž Filipič nov volilni shod ter da besedo A. Kristanu, ki je na to jedrnato pokazal na sleparije, ki se ob volilnem času uganjajo z našim ljudstvom. Kandidat zavednega ljudstva je sodrug Josip Kopač in nihče drugi. Mogočno je zaorilo po dvorani: „Kopača bomo volili, Kopač je naš kandidat — Gostinčar naj se skrije!“ — Volilci Spodnje Idrije so odklonili kandidaturo L. S. L. ter odobrili socialno-demokratsko kandidaturo. Volilci drugih krajev — Spodnja Idrija je pokazala pot! Živila socialna demokracija, edina ljudska stranka. I. M.

Iz Idrije. 28. aprila popoldne ob 4. so napolnili idrijski rudarji Didičev salon. Le mala notica v «Slojencu» je oglašala klerikalni shod na ta dan — ure pa nso nanzanili, češ: da, socialni demokratje ne bodo prišli na shod! Ali socialni demokratje so že taki, da radi pridejo na shode. Kislo se je držal gosp. Kavčič, ko je videl prihajati zborovalce. Neki mladi fantički, seve sami nevolilci, so imeli volilne rede v rokah ter obetali vsakemu kar parmesečni zapor.

Imenujejo se ti fantički: Medvedič, Kanduč, Peter Rupnik («Golobov»), Lapanje (Tunišev). Noben teh dečkov ni volilec, ali klerikalci jih priženo na volilne shode zato, ker drugih nimajo. Rudarjem priporočamo te «tintemešarje» v blagohoten spomin! Zborovanje je otvoril g. Janez Kavčič, ki je pa takoj oddal predsedstvo dekanu Arkotu, češ, ta bo boljši, ker je bolj zvit. Dekan je obljubil nasprotnikom le po deset minut govora — zborovalci so protestirali proti takemu postopanju. Šele sodrugu Antonu Kristanu se je posrečilo napraviti mir. In Gostinčar je začel! Tresel se mu je glas. Govoril je zelo zmerno, hvalil socialne demokrate ter razlagal socialno-demokratski program, češ, da je to njegov program... Le nazadnje je povedal, da je on krščanski mož — socialni demokratje pa so nekrščanski, ki imajo v programu vero kot zasebno stvar, ločitev zakona ter ločitev cerkve od države. Po Gostinčarju je dobil besedo rudar sodr. Ivan Kokelj, ki je v kratkih besedah povedal, da klerikalci niso še prav nič storili, ne za delavca in ne za kmeta — zato bodo idrijski volilci volili le kandidata socialne demokracije Josipa Kopača. (Burni kliči: «Živio, Kopač» sojdoneli po dvorani!) Na to je povzel besedo sodrug Anton Kristan, ki je v daljšem govoru temeljito posvetil: kdo je klerikalna stranka — kaj je dosedaj naredila za ljudstvo in — kakšne so njene prave težnje. Najpoprej je konstatiral, da je gospod Gostinčar govoril z ozirom na zborovalce. Ni govoril tako, kot govori, «kjer so vsi pod enim klobukom». Gostinčar je kandidat klerikalne stranke, ki je protiljudska stranka in ki je vedno proti ljudstvu v državnem zboru glasovala. Ko je soc. dem. posl. Schuhmeier predlagal dveletno vojaško službo l. 1903, so krščanski socialci glasovali proti — ko je soc. dem. poslanec dr. Ellenbogen predlagal znižanje davka na sladkor, so krščanski socialci glasovali proti. Za carinski tarif, ki je povzročil ogromno draginjo, so pa glasovali vsi klerikalci kar z obema

rokama! Itd., itd. Delavsko in kmetiško ljudstvo ne more na noben način glasovati za kandidate take stranke, ki je protiljudska, ki le vara ljudstvo. Kandidat zavednega ljudstva je socialni demokrat Josip Kopač! — Govoril je na to gosp. Engelbert Gangl, učitelj na mestni pripravnici, ki je v navdušenem govoru zahteval od vsakega kandidata, da postavi kot prvo točko svojega programa zahtevo po šolah, ki naj bodo svobodne in posvetne. Klerikalni kandidat pa šol niti omenil ni! Za g. Ganglom je govoril obč. tajnik Julij Novak, ki je dolžil kandidata Gostinčarja raznih stvari, radi česar je zapretil Gostinčar Novaku, da ga bo tožil. Bomo zatorej o obdolžitvah g. Novaka govorili tedaj, ko bode sodnijska obravnava... Sodr. Ivan Stravs je v lepem govoru pobijal klerikalizem, ki je ljudstvu nevaren. Slavil pa je socialno demokracijo, ki je edina ljudska stranka ter je priporočal kandidata sodr. Josipa Kopača. Navdušeni kliči: Živio, J. Kopač, so ōrili po dvorani! — Na to je nekaj čvekal še g. Anton Logar, ki pa sploh ne ve, kaj dela. Fant je majhno čuden... Mi mu ne zamerimo. Končno je repliciral na razna izvajanja še sodr. Anton Kristan, ki je v jedernatih besedah zavrnil klerikalce ter pozval zborovalce, da 14. maja vsi oddajo svoj glas Josipu Kopaču. Vzdignili so vsi roke v dokaz, da je delavski kandidat sodr. Josip Kopač, ki mora biti izvoljen. Nato pa je g. dekan kar zaključil shod, češ: že vsakdo vè, kaj bo volil. In zabučalo je po dvorani: «Živela, socialna demokracija! Dol s klerikalizmom!» — Ubogi Gostinčar jo je, tresoč se po celem životu, odkuril iz zborovališča — klerikalci so bili pa vsi zbegani! Delavska Idrija, radi katerere so klerikalci kandidirali Gostinčarja — je zavrgla tega kandidata, ker stoji na stališču, da je za okraj Idrija-Cerknica-Logatec-Vrhnika edino kandidat socialne demokracije sodr. Josip Kopač, kateremu se naj 14. maja oddajo glasovi. Idrija je obsodila klerikalce. 28. april bo nepozaben za Gostinčarja!

ZMES.

Kdo uničuje kmeta? V mesecu svečanu t. l. so na Češkem prodali 208 kmetij, oziroma izvršili 208 eksekucijskih dražb v ceni 3,455.952 kron. Stroški teh eksekucij so znašali 67.745 kron. 11 dražb se je ustavilo. Teh eksekucij niso prozročili socialni demokratje, ampak vsi drugi elementi!

Židje in katoliška cerkev. Pred kratkim je prišla židovska banka W. C. Hirsch v konkurz. Vlagatelji so izgubili 859.192 kron 70 v, in sicer 244.413 kron od te svota tvori cerkveno premoženje.

Izgubili so:

konvent Uršulink v Olumucu	24.271 kron,
kapucinci v Olomucu	9.139 »
konsis. tortaj v Olomucu	50.376 »
cerkev sv. Mihaela »	23.128 »
cerkev sv. Vaclava	5.000 »
nadškof dr. Bauer	770 »
škof Blaschek	4.000 »

itd. itd. Kdo ima torej zveze z Židi? Ali socialni demokratje? Ne! Katoliška cerkev, ki ima ogromne kapitale!

Iz idrijskega okraja.

Prvi maj v Idriji. Z ozirom na volilno gibanje nismo mi v našem listu skoro prav nič agitirali za prvi maj — zavedno delavsko ljudstvo pa je tudi brez vsake agitacije ukrenilo pravo! Sklenilo je na izredno lepo obiskanem shodu, 20 m. m., da bodo prvi maj praznovali letos istotako kot druga leta. Besede so se izpremenile v dejanja, sklep se je dosledno in precizno izvršil. Kljub skrajno neugodnemu vremenu, kljub snegu ter blatu, kljub mrazu — se je prvi maj v našem mestu praznoval kar najslovesneje. — 30. aprila zvečer je godbeno društvo priredilo na glavnem trgu promenadni koncert, ki je privabil ogromno število prebivalcev. 1. maja zjutraj ob petih pa se je pomikal po sneženi in blatni cesti po Idriji imponanten spreved z godbo na čelu. Ponosno je vihrala rdeča zastava, in ponosno so korakale delavske množice. — Ob 9. uri dopoldne pa se je napolnila dvorana pri Črnem orlu do zadnjega kotička. Sodrug Ivan Stravs je pozdravil zborovalce ter predlagal v predsedstvo sodruga Kokalja in Uršiča, ki sta enoglasno izvoljena, zavzela svoje mesto. — O pomenu prvega majnika za delavsko ljudstvo ter o zahtevah, za katere se manifestuje ta dan, je govoril sodrug Anton Kristan ob burnem odobravanju zborovalcev. Dotaknil se je tudi bližajočih se državnoborskih volitev ter pozval vse na delo za kandidata delavske stranke! — Sodrug Ivan Stravs je v lepem govoru dokazoval, koga moramo in koga ne smemo voliti tisti, ki smo delovali zato, da dobimo splošno, enako, direktno in tajno volilno pravico. Za delavce, kmete in obrtnike ne kaže nič drugega, kot oddati svoj glas sodrugu Josipu Kopaču, kandidatu socialno-demokratske stranke. — Glede 14. maja je sklenil shod, naj bo ta dan za rudarje prost ter naj se šihli za ta dan dodelajo, kjer je to mogoče, drugod pa naj se uredi v sporazumu z rudniškim vodstvom, da bodo vsi

volilci, ki so uslužbeni pri rudniku, mogli voliti. — Po navdušujočih besedah sodr. I. Kokalja, so se zborovalci, kliče: slava socialni demokraciji, razšli na svoje domove. — Popoldne pa je bila lepa veselica v prostorih pivovarne pri Črnem orlu. — Pri rudniku je delo na sploh počivalo. Na delo so šli le klerikalci (par mož vseh skupaj) ter oni, ki morajo v varnostno službo. Zavedni idrijski delavci so storili povsem svojo proletarsko dolžnost!

Klerikalci in prvi majnik. Proti edinemu delavskemu prazniku so na vso moč ščevali naši klerikalci — češ, prvi maj so judje postavili i. t. d. Ubogi Anton Logar je celo sklical »protestni shod v Didičev salon — proti prvemu majniku«, ali prišlo je le par ljudi, ki so vsega usmiljenja vrednemu ubožcu povedali, kar mu je šlo . . . Siromak Logar! V svoji zaslepljenosti se napihuje tako, da ga prav srčno pomilujemo. Uboga njegova žena — kajti pripraviti se je treba pri siromaku na vse eventualnosti . . .

Vabilo. Za shod 12. t. m. naj se razvije čila agitacija, zlasti po okolici, po Vojskem, po Čekovniku, Konomljih, Črnem vrhu, Doleh i. t. d. Volilci! Pridite vsi!

Gregorčičev večer so priredili 27. aprila zvečer v veliki dvorani »Narodne čitalnice« dijaki mestne realke v Idriji. Vzpored je bil izbran, prav zanimiv ter tudi precizno izvršen. Dijaki-pevci so nekatere točke prav lepo izvajali. Le tako naprej!

Javna tombola. V prid »obrtne bolniške blagajne« se bo vršila v juniju javna tombola, na katero že zdaj opozarjamo.

Regulacija plač učiteljskega osebja na naši mestni realki ter sploh vseh mestnih uslužbencev se je izvršila v pondeljek, 29. aprila. — O regulaciji plač učiteljev in učiteljic na c. kr. Werkvolksschule pa se nič ne sliši.

Klerikalci so res fini možakarji. Sklicujejo shode volilcev, privlečejo pa same — nevolilce, dečke, ki bi morali še v šolo hoditi ter se učiti prav pridno olike in obnašanja v družbi. Čudno je tudi to, da so ti dečki vsi takozvani «tintenmešarji» (pisarčki) pri rudniku. Gospodu Bileku bi priporočali malo v pozornost te razgrajače. Saj vendar gospod Bilek ni nazora, da je častno za bodoče paznike, če se tako nespodobno vedejo že v mladosti.

Kdo so lahkoživci? Dr. Ploj, kandidat klerikalcev na Spodnjem Štajerskem, je lahkoživec, ker živi ločen od svoje žene. Tako je saj gospod kandidat Gostinčar odgovoril na interpelacijo sodruga A. Kristana v Spodnji Idriji dne 28. aprila.

Brez žandarjev klerikalci ne morejo biti. Četudi sneži in četudi je pasje vreme, žandarji morajo za klerikalce «ausrukati». Klerikalci se ljudstva bojé — pa pravijo ti lažejivci, da so — «ljudska stranka».

Času primerna knjižica!

V kratkem se vrše volitve v državni zbor po novi postavi. Ker se te volitve bistveno razločujejo od dosedanjih, služi v dobro uporabo ravnokar v drugi, pomnoženi izdaji izišla brošura

Novi državnozbornski volilni red z zemljevidom

ki je izšla v založbi Ivana Pr. Lampreta, tiskarnarja v Kranju. Stane 60 vin., s pošto 70 vin. Naroča se lahko v Kranju in v vseh knjigotržnicah.

Sodrugi! Agitirajte povsod in vedno za delavsko časopisje, širite lista «Naprej» in «Rdeči Prapor»! Za delavca je le delavski tisk!

Sodrugi! Spominjajte se tudi pri vsaki priliki na volilni sklad. Bližajo se resni časi!

Vsak delavec in vsaka delavka mora biti član svoje zadruga ter nakupovati le v zadrugi prodajalnici, kar se prodaja! Svoji k svojim! Delavec k delavcu! Priporoča se delavcem, kmetom in obrtnikom pristop v

„Občno konsumno društvo v Idriji“

vpisano zadrugo z omejeno zavezo kjer se prodaja

fino blago po najzmernejših cenah.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Kristan.

Milostiva gospa,

all veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno podarjati ime »Kathreiner« ?

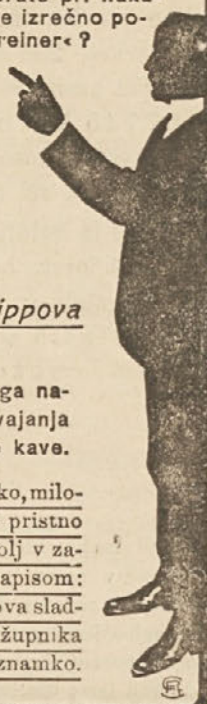
Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vsehrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvodjanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Kašelji!

Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušet o olajševajoče in zelo okusne

Kaiserjeve prsne karamele.

5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.

Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko »Tri jelke«. — Zaloga pri 24—7

Danielu Pircu, lekarnarju v Idriji.

Delavci!

Naročajte se na dnevnik **„Rdeči Prapor“** Naročilo za — 2 meseca 4 K

Pod spovednim pečatom

(napisal bivši kaplan Hans Kirchsteiger, preložil E. Kristan.)

Ta knjiga je za vsakogar pripravno in poučljivo čtivo. Naroča se pri naši upravi. Stane 2 K 60 vin. — Delavci! Sezite po tej knjigi!

Tiskal Iv. Pr. Lampret v Kranju.